

kjer se zopet zbuja tiste sile, ki so hotele ob začetku vlade Franca Jožefa I. naše cesarstvo razrušiti, ravno zdaj zopet rujejo, da bi se cesarstvo še bolj razkosalo. Upajmo, da se vladarju posreči državo privedi iz težkih notranjih bojov do zaželene moči in edinosti! To je vošilo avstrijskih narodov svojemu vladarju ob njegovi petinsedemdesetletnici.

V skupini ruskih „modernih“ (str. 544.) je več pisateljev, ki so znani tudi že izven Rusije. Namizo se naslanja Maksim Gorkij — pravi ruski obraz! — ki je bil zaprt ob zadnjih izgredih kot revolucionar. O njegovih spisih, ki so zajeti „iz dna“ ruske družbe, smo že večkrat govorili. Tudi poleg njega sedeči Avrejev je bil zaprt, ker je pisal in govoril proti obstoječemu državnemu redu v Rusiji; nedavno je zbudil ogorčene kritike s knjigo „Rdeči smeh“, v kateri popisuje duševne boje ruskega čast-

Obrtna razstava v „Mestnem domu“, ki so jo priredili povodom petdesetletnice „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“ v Ljubljani, je prav dobro uspela. Pogled na razstavo nam kaže naša slika na str. 568. Izloženi so bili izdelki pomočnikov, raznih mojstrov, in stroji, porabni v malem obrtu. S to razstavo je društvo najlepše proslavilo svoj jubilej. Zdi se nam primerno, da pri tej priložnosti sežemo nazaj v društveno zgodovino.

Katoliška društva rokodelskih pomočnikov so najstarejša društva v sedanji socialni organizaciji. Že nad pol stoletja zbirajo rokodelske pomočnike in skrbé za njih strokovno izobrazbo in vzgojo. Prvo tako društvo je bilo ustanovljeno v Elberfeldu (leta 1846.), drugo v Kolinu (l. 1849.). Odtlej so se nova društva tako hitro ustanavljala, da je ustanovitelj društev Adolf Kolping že l. 1850. osnoval zvezo

IZ „STRAŽE“ NA DUNAJU: PREDSTAVA „SV. NEŽE“.

nika v vojski z Japonci. Čirikov je spisal dramo „Ivan Mironič“, ki so jo igrali po večkrat dan na dan v moskovskem gledišču. Skitalec je pesnik, posebno priljubljen pri dijakih. Šalapin je basist moskovske carske opere, Tjelešov mlad, nadarjen pesnik, Bunin pa piše leposlovne sestavke.

Spomenik na ljubljanskem barju (str. 553.) je postavljen pri mostu čez lžico na Karolinski zemlji. Njegov napis pové, da spominja na dovršitev ceste, ki vodi čez barje od Ljubljane na Ig.

porenskih rokodelskih društev, l. 1854. pa splošno zvezo katol. društev rokodelskih pomočnikov. Vsa društva ene škofije so med seboj v ožji zvezi pod vodstvom škofijskega predstojnika, ki ga izvoli škof. Vsi škofijski predstojniki ene dežele imajo skupnega voditelja — osrednjega predstojnika. Vsi pa priznavajo predstojnika kolinskega društva za vrhovnega predstojnika. V Ljubljani je ustanovil društvo dr. Leon Vončina, profesor zgodovine in cerkvenega prava v ljubljanskem bogoslovnem semenišču (roj. v Novem